

ARC_E801 ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑ I: Εισαγωγή στη Θεματική Χαρτογραφία Μάθημα επιλογής χειμερινού εξαμήνου

Πάτρα, Σεπτέμβριος 2022

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

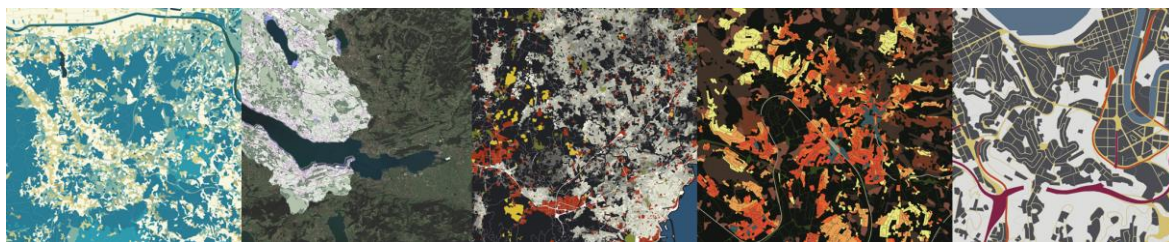
Η κατανόηση και αφομοίωση βασικών θεωρητικών αρχών και τεχνικών της χαρτογραφίας και ειδικότερα της θεματικής χαρτογραφίας με τη χρήση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (ΓΣΠ), η απόκτηση ικανοποιητικής δεξιάτητας στη χρήση επιλεγμένου λογισμικού ΓΣΠ και η εμβάθυνση σε επιλεγμένα θεωρητικά και τεχνικά θέματα της θεματικής χαρτογραφίας είναι ο σκοπός του μαθήματος.

Η εκπαιδευτική διαδικασία του μαθήματος περιλαμβάνει σειρά από καθ' έδρας διαλέξεις (θεωρία), πρακτική εξάσκηση με τη χρήση επιλεγμένου λογισμικού και ολοκληρώνεται με εκπόνηση εξαμηνιαίας εργασίας.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα ΓΣΠ είναι τα πληροφοριακά συστήματα που έχουν ως βασική διάσταση την αναφορά σε συγκεκριμένο χώρο. Βασικό χαρακτηριστικό των ΓΣΠ είναι ο συνδυασμός χαρτογραφικής, στατιστικής και άλλης περιγραφικής πληροφορίας. Τα ΓΣΠ περιλαμβάνουν σειρά πληροφοριών που αφορούν τον χώρο και τις δραστηριότητες που επιτελούνται σ' αυτόν. Η έμφαση είναι ισότιμα κατανομημένη στη χαρτογραφική, ποιοτική και ποσοτική διάσταση.

Τα ΓΣΠ έχουν να διαχειριστούν ένα μεγάλο όγκο ποικιλόμορφων πληροφοριών που άπτονται των διαφορετικών δραστηριοτήτων που επιτελούνται στο χώρο. Οι τοπογραφικοί χάρτες, οι πινακίδες του Σχεδίου Πόλεως, τα Χωροταξικά Σχέδια, τα πληθυσμιακά δεδομένα, οι χρήσεις γης, οι κυκλοφοριακοί φόρτοι των οδών, τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, τα στοιχεία και οι φωτογραφίες των παραδοσιακών κτιρίων, οι παλαιοί χάρτες αρχείου, τα ιστορικά στοιχεία ανά περιοχή, κλπ, αποτελούν το ετερογενές πλήθος των στοιχείων που τα συστήματα αυτά καλούνται να διαχειριστούν.

Από τις φοιτητικές εργασίες της ακαδ. χρονιάς 2019-2020

Από τα παραπάνω γίνεται εμφανές ότι η ανάπτυξη και διαχείριση ενός ΓΣΠ αποτελεί μία διεπιστημονική διαδικασία η οποία διέπεται από τις δικές της αρχές και κανόνες και η οποία αποτελεί το αντικείμενο του μαθήματος. Έμφαση δίνεται στη θεματική χαρτογραφική σύνθεση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η τελική βαθμολογία της επίδοσης στο μάθημα θα στηριχθεί αποκλειστικά στην εκπόνηση και υποστήριξη εξειδικευμένης εξαμηνιαίας υποχρεωτικής φοιτητικής εργασίας.

Οι φοιτητές που επιθυμούν να επιλέξουν / παρακολουθήσουν το μάθημα εκτός από τη δήλωσή τους στην ηλεκτρονική Γραμματεία πρέπει να κάνουν και εγγραφή στον διαδικτυακό

τόπο (eclass) του μαθήματος μέσω του οποίου θα γίνεται ο συντονισμός του, παροχή εκπαιδευτικού υλικού, κλπ.

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σε εύλογο χρονικό διάστημα, από την έναρξη του μαθήματος, θα μοιρασθεί ενημερωτικό σημείωμα όπου θα περιγράφεται αναλυτικά η θεματολογία, ο τρόπος εκπόνησης και οι απαιτήσεις της εργασίας. Σημαντικό βάρος στην εκπαιδευτική διαδικασία κατέχει η συστηματική ενεργή συμμετοχή στο μάθημα και η διόρθωση / καθοδήγηση της εργασίας. Κάθε φοιτητής/τρια πρέπει να έχει τουλάχιστον δύο συναντήσεις με τον διδάσκοντα ώστε να θεωρηθεί η εργασία του ως ολοκληρωμένη.

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ως βασικό εκπαιδευτικό βοήθημα οι φοιτητές/τριες μπορούν να επιλέξουν έναν από τους επόμενους βιβλιογραφικούς τίτλους.

- ο Νάκος Β., *Στοιχεία Αναλυτικής Χαρτογραφίας*, εκδόσεις Παπαζήση, ISBN 978-960-02-3718-4, Κωδικός «Εύδοξου» 98781351
- ο Σιδηρόπουλος Γ., *Εισαγωγή στη γραφική σημειολογία*, Εκδόσεις Παπαζήση ΑΕΒΕ, ISBN Κωδικός «Εύδοξου»
- ο Λιβιεράτος Ε., *Ένα ταξίδι στην κυριαρχία των χαρτών. Ιστορίες για την απεικόνιση της διερεύνησης του κόσμου*, εκδόσεις Ζήτη, Θεσ/νικη, 2007, ISBN 978-960-456-050-9, Κωδικός «Εύδοξου» 10985
- ο Παππάς Β., *Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και Σχεδιασμός του χώρου*, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών, Πάτρα, 2011 – ISBN 978-960-530-116-3, Κωδικός «Εύδοξου» 12989641

Επιπλέον βασικό – και πλέον εξειδικευμένο – εκπαιδευτικό υλικό (σημειώσεις, κλπ) θα αναρτηθεί ψηφιακά στην ασύγχρονη πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης (eclass) του Πανεπιστημίου κατά τη διάρκεια εκπόνησης του μαθήματος.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ - ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Όλοι οι επόμενοι βιβλιογραφικοί τίτλοι υπάρχουν στην βιβλιοθήκη του Τμήματος.

- ο Longley P., Goodchild M., Maguire D., Rhind D., *Συστήματα και Επιστήμη Γεωγραφικών Πληροφοριών (GIS)*, Δεύτερη Αμερικάνικη έκδοση (στα ελληνικά), Επιστημονική επιμέλεια ελληνικής έκδοσης: Θεοδωρίδης Γ., Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα 2010
- ο Λιβιεράτος Ε., *Χαρτογραφίας και Χαρτών Περιήγησις*, 25 αιώνες από τους Ίωνες στον Πτολεμαίο και τον Ρήγα, Εθνική Χαρτοθήκη, Θεσ/νικη
- ο Stillwell J., Clarke G., *Applied GIS and Spatial Analysis*, John Wiley & Sons, New York, 2004
- ο Στεφανάκης Ε., *Βάσεις Γεωγραφικών Δεδομένων και Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών*, Εκδόσεις Παπασωτηρίου, Αθήνα, 2003
- ο Robinson A., Morrison J., Muehrcke P., Kimerling A., Guptil S., *Στοιχεία Χαρτογραφίας*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Ε.Μ.Π., Αθήνα, 2002
- ο Κουτσόπουλος Κ., *Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών και Ανάλυση του Χώρου*, Εκδόσεις Παπασωτηρίου, Αθήνα, 2002
- ο Zeiler M., *Modelling our World, The ESRI Guide to Geodatabase design*, ESRI Press, USA, 1999
- ο Mitchell A., *The ESRI Guide to GIS Analysis. Volume 1: Geographic Patterns & Relationships*, ESRI Press, Redlands, USA 1999

- ο Παρασχάκης Ι., Παπαδοπούλου Μ., Πατιάς Π., Αυτοματοποιημένη Χαρτογραφία, εκδ. Ζήτη, Θεσ/νικη 1996
- ο Plane D., Rogerson P., *The Geographical analysis of Population. With applications to Planning and business.* John Wiley & Sons, New York, 1994
- ο Μανιάτης Γ., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών. Γης - Κτηματολογίου. Εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη 1993.
- ο Laurini R., Thompson D., *Fundamentals of Spatial Information Systems, The Apic Series, Academic Press, 1992*
- ο Goodchild M., Kemp K. (ed.), *Introduction to GIS, NCGIA Core Curriculum, Univ. of California, Santa Barbara, 1990*
- ο Goodchild M., Kemp K. (ed.), *Application issues in GIS, NCGIA Core Curriculum, Univ. of California, Santa Barbara, 1990*
- ο Goodchild M., Kemp K. (ed.), *Technical issues in GIS, NCGIA Core Curriculum, Univ. of California, Santa Barbara, 1990*
- ο *Computers in planning, series editor: prof. N. D. Polydorides, volume 2. Computers in urban and regional planning, an annotated bibliography, editors: prof. N.D. Polydorides, N. Millionis, Athens, May 1990*
- ο *Computers in planning, series editor: prof. N. D. Polydorides, volume 6. Proceedings: third ursa-net seminar/forum, Patra, June 1990*
- ο *Computers in planning, series editor: prof. N. D. Polydorides, volume 7. Data acquisition for spatial information systems, editor: prof. M.J.M. Bogaerts, Athens, October 1990*
- ο *Computers in planning, series editor: prof. N. D. Polydorides, volume 1. Multi-media urban information systems, editor: prof. R. Laurini, Athens, November 1989*

Ηλεκτρονικά βιβλία, Σύνδεσμος Ελλήνων Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Αθήνα:

- ο Ευελπίδου Ν., Αντωνίου Β., Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, Εκδόσεις Κάλλιπος 2015. (<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/1044>)
- ο Ηλιοπούλου Π., Γεωγραφική ανάλυση, Εκδόσεις Κάλλιπος, 2015 (<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/2059>)
- ο Κάβουρας Μ., Δάρρα Α., Κόκλα Μ., Κονταξάκη Σ., Πανόπουλος Γ., Τομαή Ε., *Επιστήμη Γεωγραφικής Πληροφορίας – Ολοκληρωμένη Προσέγγιση και Ειδικά Θέματα*, Εκδόσεις Κάλλιπος, 2016 (<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/6381>)
- ο Κάβουρας Μ., Δάρρα Α., Κονταξάκη Σ., Τομαή Ε., *Επιστήμη Γεωγραφικής Πληροφορίας – Αρχές και Τεχνολογίες*, Εκδόσεις Κάλλιπος, 2016 (<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/6392>)
- ο Καλογήρου Σ., Χωρική ανάλυση, Μεθοδολογία και εφαρμογές με τη γλώσσα R, Εκδόσεις Κάλλιπος, 2015 (<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5029>)
- ο Τσούλος Λ., Σκοπελίτη Α., Στάμου Λ., Χαρτογραφική σύνθεση και απόδοση σε ψηφιακό περιβάλλον, Εκδόσεις Κάλλιπος, 2015 (<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/2506>)
- ο Χαλκιάς Χ., Γκούσια Μ., Γεωγραφική ανάλυση με την αξιοποίηση της γεωπληροφορικής, Εκδόσεις Κάλλιπος, 2015 (<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4546>)

Ο διδάσκων
Βασίλης Παππάς